

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
ODJELJENJE ZA PLATNE SISTEME

Platni sistemi u BiH u 2016. godini

Sarajevo, 02.03.2017. g.

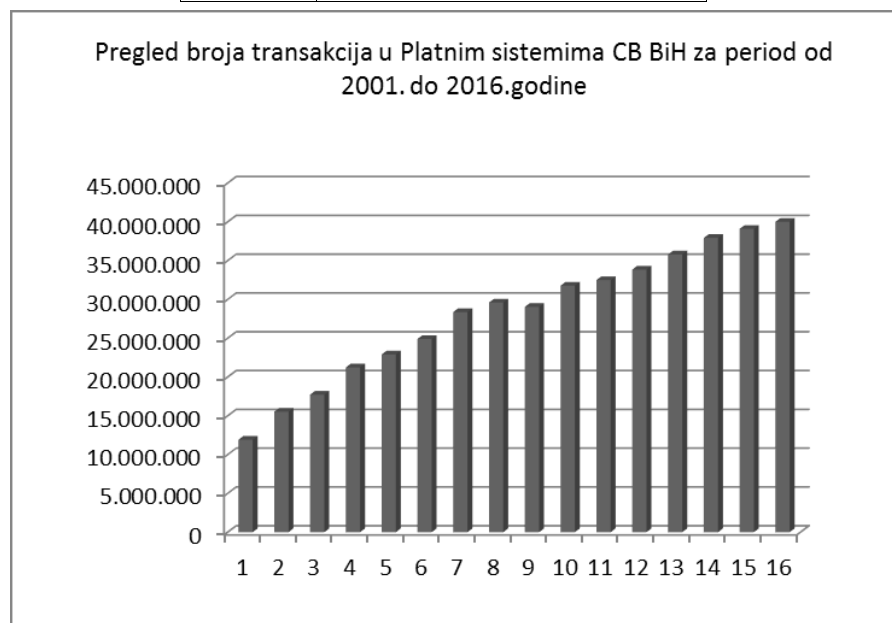
SADRŽAJ:

RTGS i Žiro kliring transakcije	3
Prvih deset banaka po broju i vrijednosti transakcija	7
Vremenski raspored plasiranja transakcija	9
Međunarodni kliring	10
Jedinstveni registar transakcionih računa	12
Centralni registar kredita	13
Organizacione šeme banaka - po filijalama, ekspoziturama i agencijama	13
Međubankarske i unutarbankarske transakcije	19

RTGS i Žiro kliring transakcije

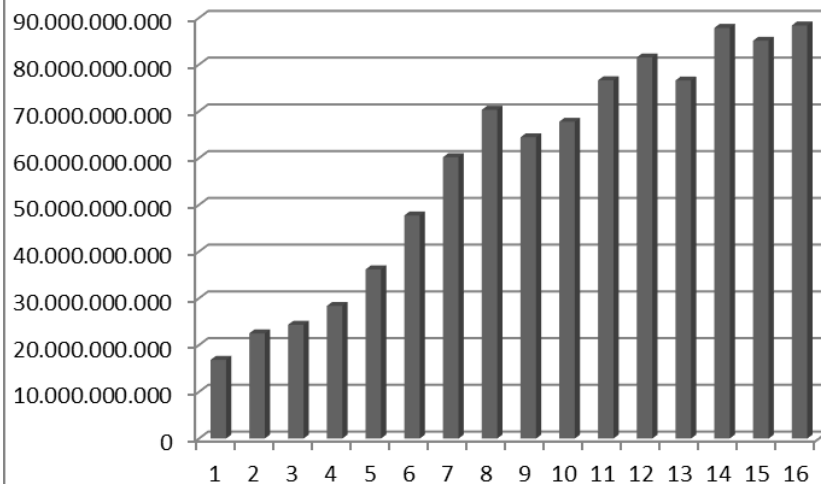
Protekle - 2016. godine - u Platnim sistemima Centralne banke Bosne i Hercegovine zabilježen je rast broja transakcija kao i njihove vrijednosti!

Pregled broja transakcija u Platnim sistemima CB BiH za period od 2001. do 2016. godine	
Godina	Broj transakcija
2001.	11.916.222
2002.	15.526.839
2003.	17.721.251
2004.	21.242.162
2005.	22.909.427
2006.	24.900.936
2007.	28.367.097
2008.	29.598.572
2009.	29.039.567
2010.	31.774.686
2011.	32.489.826
2012.	33.837.361
2013.	35.799.626
2014.	37.930.337
2015.	39.086.648
2016.	40.004.202
Ukupno :	452.144.759

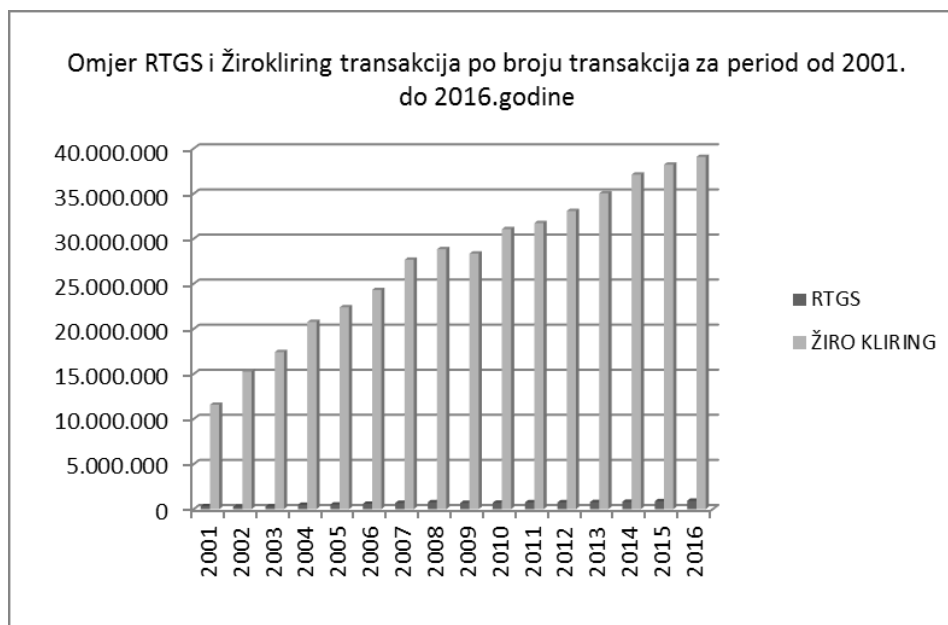

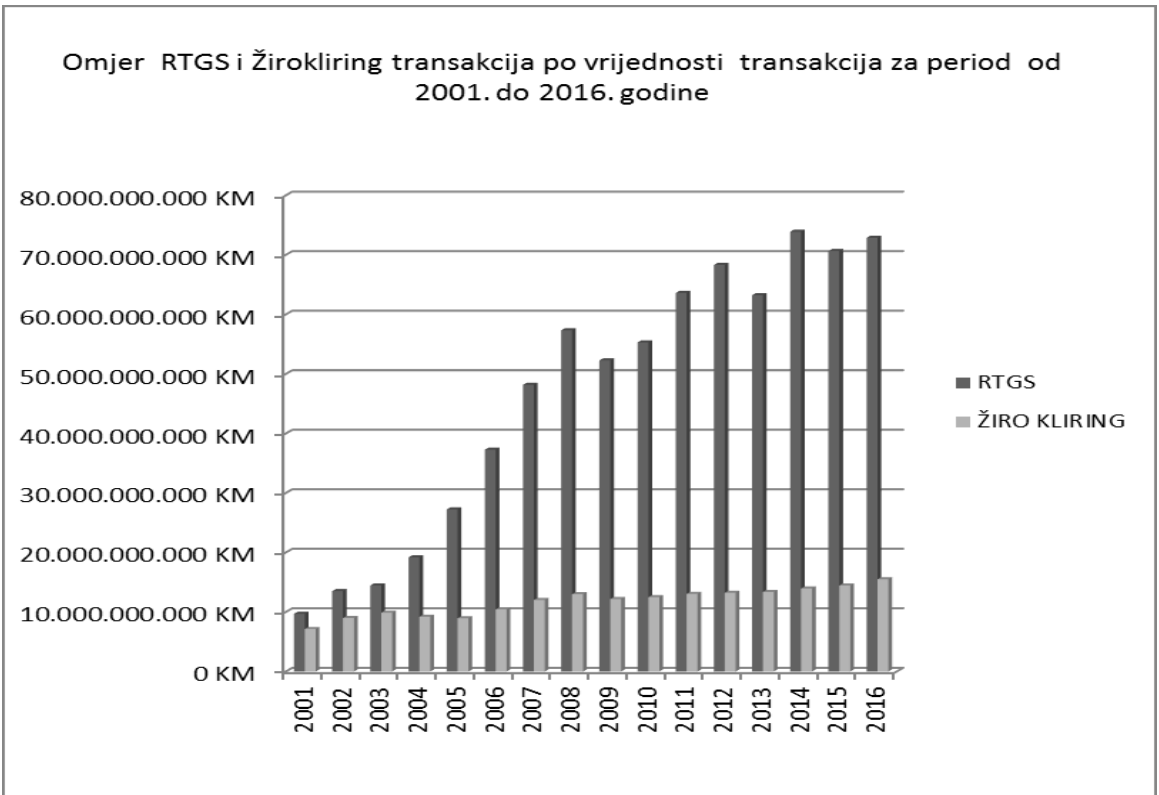
Pregled transakcija po vrijednosti u Platnim sistemima CB BiH za period od 2001. do 2016.godine	
Godina	Transakcije po vrijednosti u KM
2001.	16.844.843.315
2002.	22.509.671.792
2003.	24.342.825.574
2004.	28.383.452.792
2005.	36.194.883.247
2006.	47.727.696.822
2007.	60.192.696.720
2008.	70.344.517.441
2009.	64.457.938.969
2010.	67.778.691.332
2011.	76.653.471.820
2012.	81.533.268.431
2013.	76.604.896.747
2014.	87.858.114.404
2015.	85.105.843.766
2016.	88.379.953.010
Ukupno :	934.912.766.182

Pregled transakcija po vrijednosti u Platnim sistemima CB BiH za period od 2001. do 2016.godine

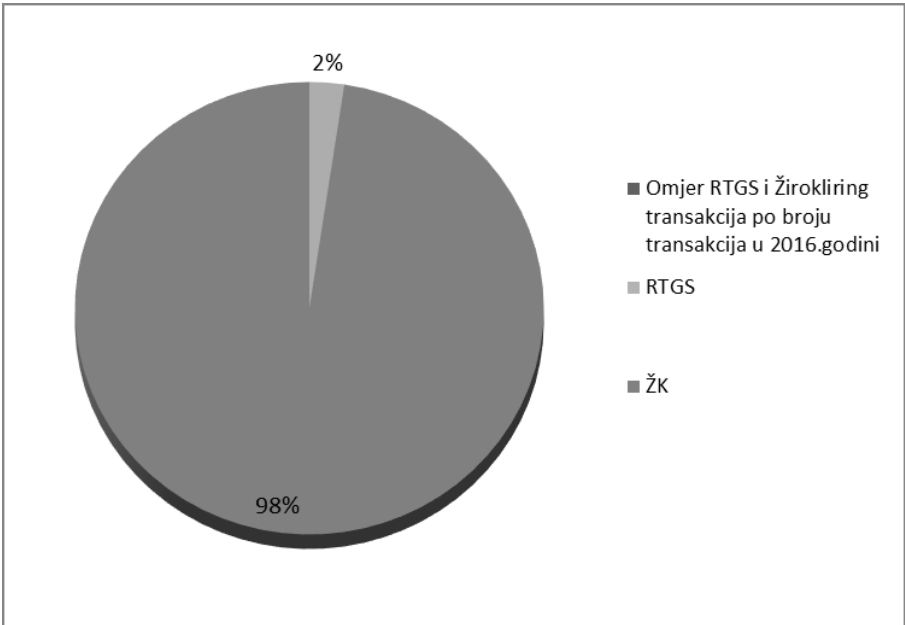
Pregled RTGS i Žirokliring transakcija u Platnim sistemima CB BiH za period od 2001. do 2016.godine				
Godina	RTGS		ŽIRO-KLIRING	
	broj transakcija	Vrijednost u KM	broj transakcija	Vrijednost u KM
2001.	332.622	9.701.270.430	11.583.600	7.143.572.885
2002.	257.691	13.519.780.127	15.269.148	8.989.891.665
2003.	293.847	14.460.652.316	17.427.404	9.882.173.258
2004.	480.935	19.178.523.535	20.761.227	9.204.929.257
2005.	521.014	27.236.549.476	22.388.413	8.958.333.771
2006.	591.823	37.280.188.111	24.309.113	10.447.508.711
2007.	704.702	48.174.209.589	27.662.395	12.018.487.131
2008.	766.690	57.335.307.266	28.831.882	13.009.210.175
2009.	692.669	52.283.260.876	28.346.898	12.174.678.093
2010.	713.775	55.281.115.708	31.060.911	12.497.575.624
2011.	760.459	63.607.787.849	31.729.367	13.045.683.971
2012.	763.522	68.310.225.344	33.073.839	13.223.043.087
2013.	773.099	63.231.533.830	35.026.527	13.373.362.917
2014.	821.897	73.896.929.048	37.108.440	13.961.185.356
2015.	874.575	70.654.654.893	38.212.073	14.451.188.873
2016.	935.319	72.871.045.267	39.068.883	15.508.907.743
Ukupno:	10.284.639	747.023.033.665	441.860.120	187.889.732.517

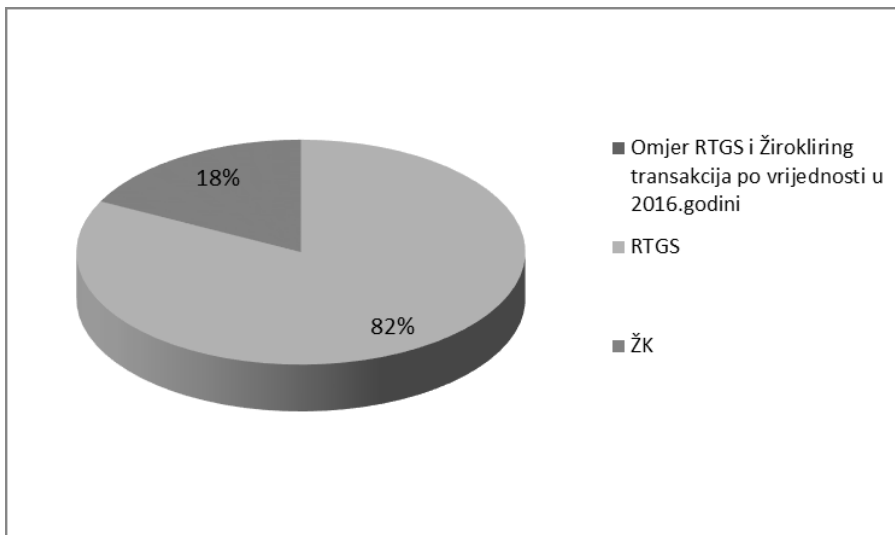

Omjer RTGS i Žirokliring transakcija u 2016. godini

	Broj transakcija	Udio u ukupnom broju transakcija	Vrijednost u KM	Udio u ukupnoj vrijednosti
RTGS	935.319	2%	72.871.045.267	82%
Žirokliring	39.068.883	98%	15.508.907.743	18%
Ukupno	39.086.648	100%	85.105.843.766	100%

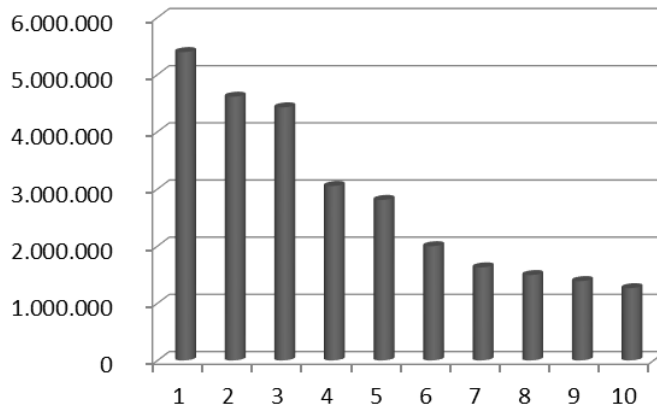
Udio broja RTGS transakcija u ukupnim transakcijama iznosi 2 %, dok je udio u vrijednosti u 2016. – 82 %, nešto manji u odnosu na prethodnu godinu (iznosio je 83 %). Udio žirokliring transakcija u broju ukupnih transakcija iznosi 98%, a u vrijednosti 18 %.

Prvih deset banaka po broju i vrijednosti transakcija

Prvih deset banaka u BiH platnom prometu, u ukupnom broju RTGS i žirokliring međubankarskih transakcija, učestvovalo je u 2016. godini sa 70,13 %, što je povećanje u odnosu na prethodnu godinu (prethodne godine deset banaka je ostvarilo 67,44 % svih transakcija).

	Procenti učešća prvih deset banaka po broju transakcija u odnosu na ukupan broj transakcija u RTGS i Žiro kliring sistemu u 2016. godini	%
1.	5.393.275	13,48
2.	4.612.751	11,53
3.	4.426.235	11,06
4.	3.050.225	7,62
5.	2.807.328	7,02
6.	1.997.622	4,99
7.	1.627.163	4,07
8.	1.493.322	3,73
9.	1.387.561	3,47
10.	1.263.848	3,16
Ukupno	28.059.330	70,13

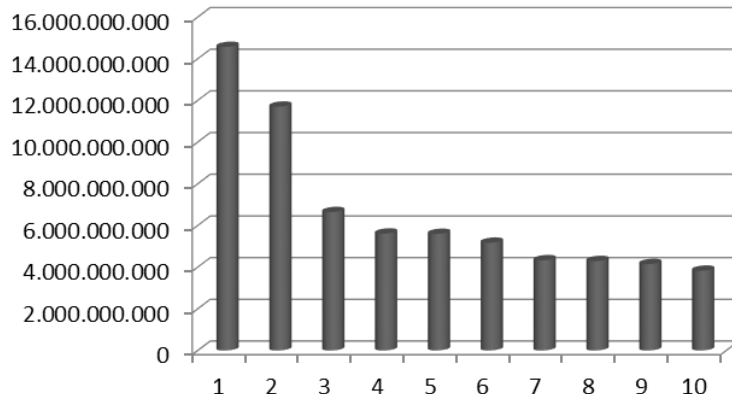
Učešće prvih deset banaka po broju transakcija u odnosu na ukupan broj transakcija u RTGS i Žiro kliring sistemu u 2016. godini

U ukupnoj vrijednosti transakcija prvih deset banaka učestvovalo je sa 74,55%, povećavši tako svoj udio u samoj vrijednosti jer je prethodne godine prvih deset banaka obavilo 73,34 % transakcija od ukupne vrijednosti. Trend je bio isti između broja i vrijednosti transakcija!

	Procenti učešća prvih deset banaka po vrijednosti u odnosu na ukupnu vrijednost transakcija u RTGS i Žiro kliring sistemu u 2016. godini	%
1.	14.565.966.257	16,48
2.	11.700.330.601	13,24
3.	6.644.447.058	7,52
4.	5.608.372.747	6,35
5.	5.595.375.433	6,33
6.	5.170.822.618	5,85
7.	4.331.043.754	4,9
8.	4.293.019.371	4,86
9.	4.146.522.975	4,69
10.	3.829.266.164	4,33
Ukupno	65.885.166.978	74,55

Učešće prvih deset banaka po vrijednosti u odnosu na ukupnu vrijednost transakcija u RTGS i Žiro kliring sistemu u 2016. godini

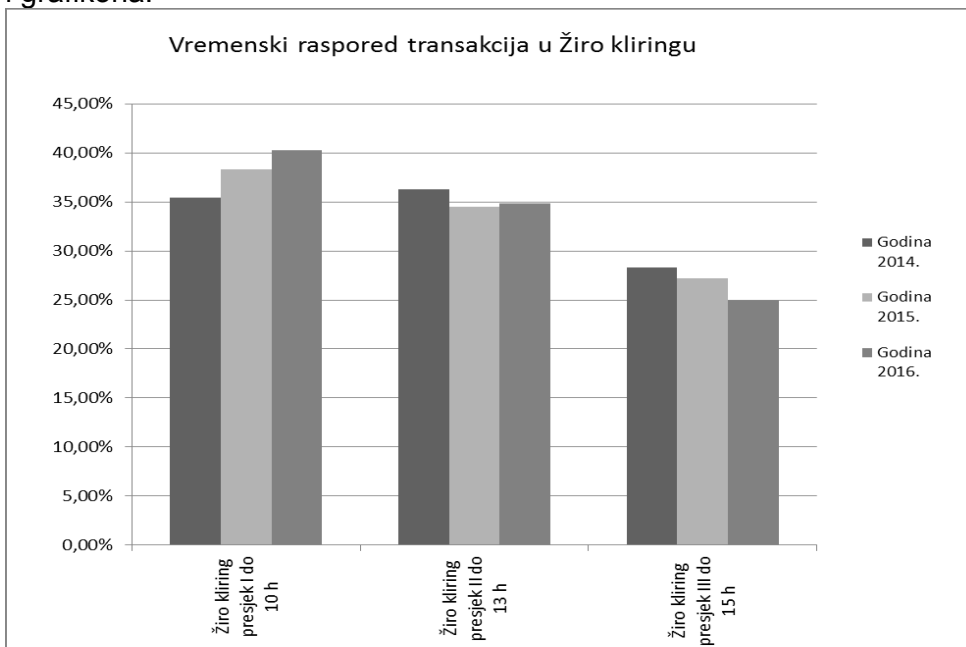

Vremenski raspored plasiranja transakcija

Karakteristično je da su poslovne banke u proteklim godinama sve više koristile vremenski raspored plasiranja platnih transakcija stimulisan nižom tarifom ponuđenom od strane Centralne banke BiH. Taj trend je nastavljen i protekle godine što je vidljivo iz naredne tabele:

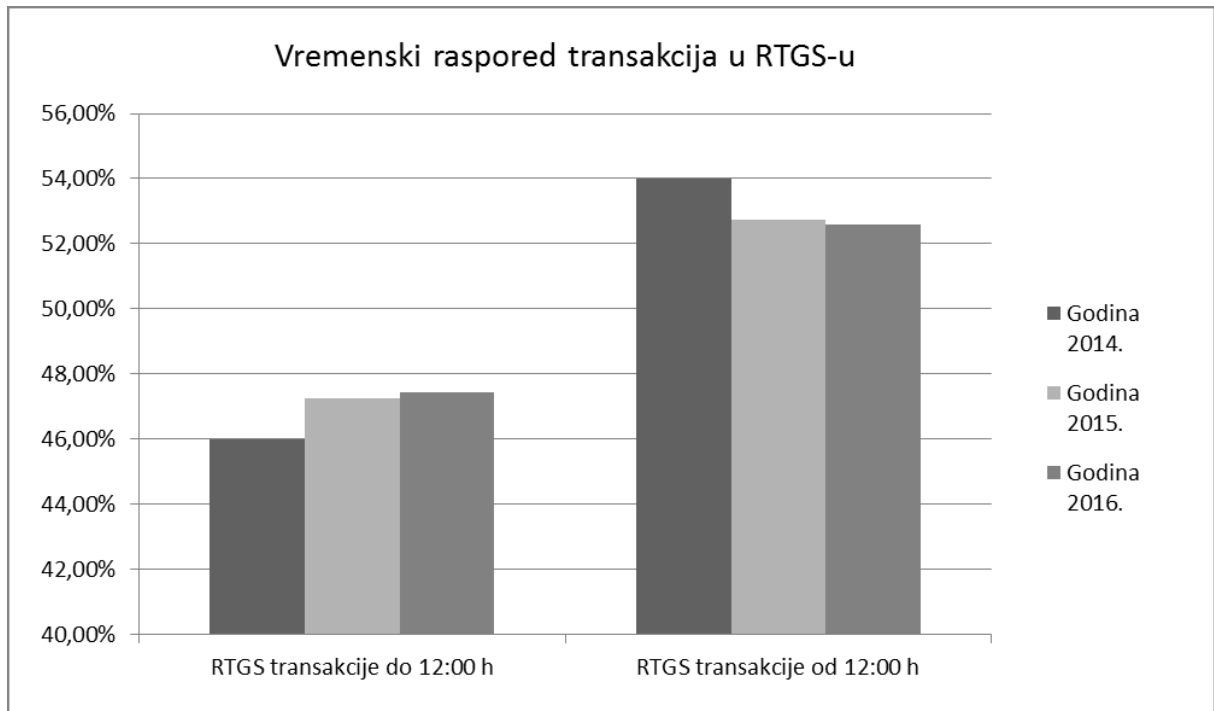
Redni broj	Vremenski raspored transakcija u Žiro kliringu	Broj transakcija u 2014. (%)	Broj transakcija u 2015. (%)	Broj transakcija u 2016. (%)
1.	Žiro kliring presjek I do 10 h	35,41%	38,31%	40,26%
2.	Žiro kliring presjek II do 13 h	36,31%	34,47%	34,84%
3.	Žiro kliring presjek III do 15 h	28,29%	27,22%	24,89%

i grafikona:

Plasiranje transakcija putem RTGS-a prema vremenskom rasporedu izraženo u procentima je slijedeće:

Redni broj	Vremenski raspored transakcija u RTGS-u	Broj transakcija u 2014. (%)	Broj transakcija u 2015. (%)	Broj transakcija u 2016. (%)
1.	RTGS transakcije do 12:00 h	45,99%	47,25%	47,42%
2.	RTGS transakcije od 12:00 h	54,01%	52,75%	52,58%

Međunarodni kliring

Kroz sistem klirinškog načina obračuna međunarodnih plaćanja sa Srbijom plasirano je ukupno 10.319 naloga (9.637 naloga u 2015. godini), čija je vrijednost bila 197.607.823 eura (176.275.344 eura u godini 2015.). U sistemu ubjedljivo najjeftinijeg i najbržeg plaćanja između dvije države učestvovalo je pet banaka iz Bosne i Hercegovine i to:

1.	MF banka a.d. Banja Luka
2.	Pavlović International Bank a.d. Slobomir, Bijeljina
3.	Procredit bank d.d. Sarajevo
4.	Sberbank a.d. Banja Luka
5.	Sberbank BH d.d. Sarajevo

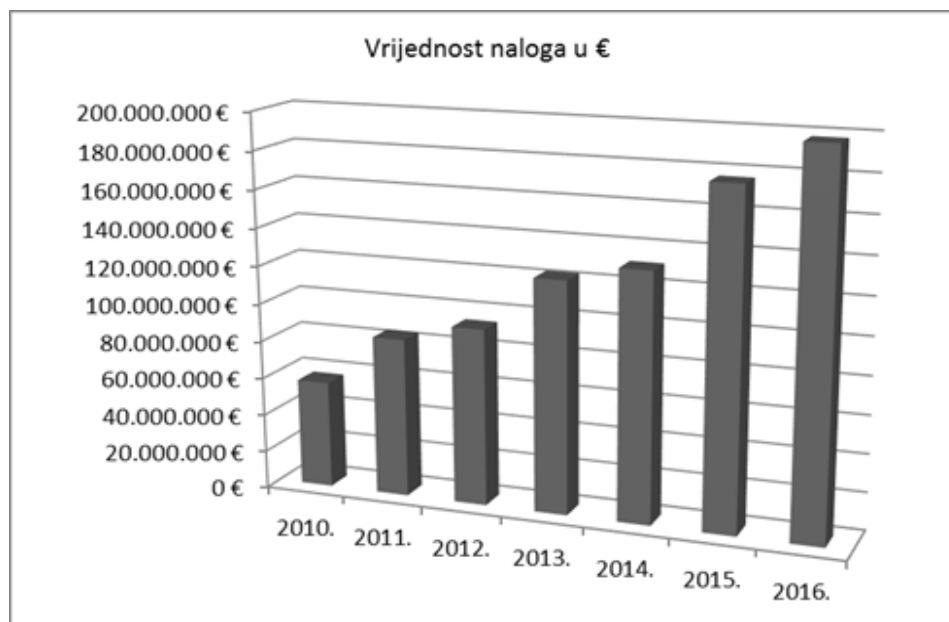
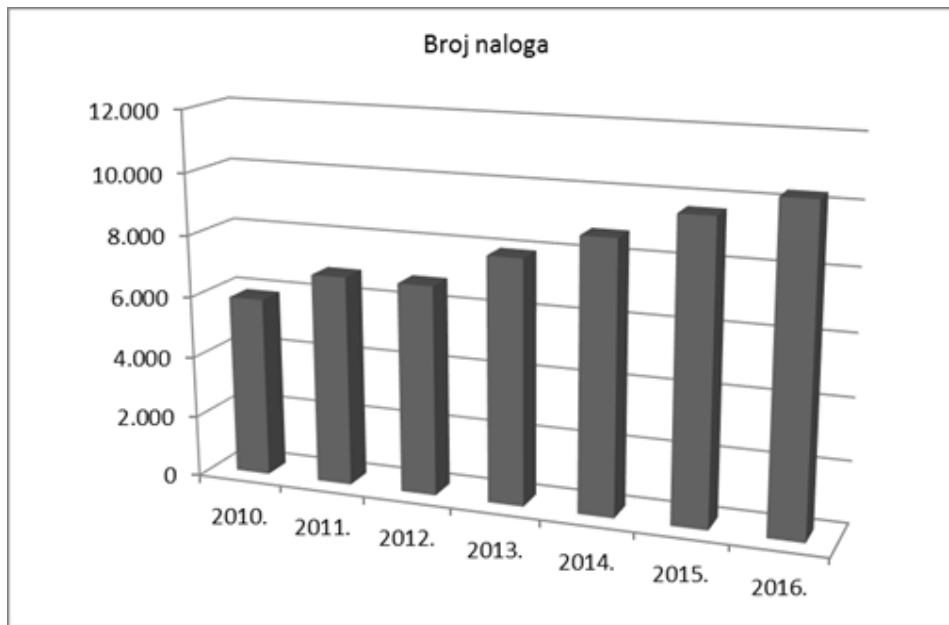
Redoslijed banaka po vrijednosti plasiranih naloga je:

Banke u Međunarodnom kliringu 2016. godine	Broj naloga	Vrijednost naloga
Sberbank BH d.d. Sarajevo a.d. Banja Luka	2.133	105.055.003 €
Sberbank a.d. Banja Luka	6.027	80.072.874 €
Pavlović International Bank a.d. Slobomir, Bijeljina	1.814	10.548.357 €

MF Banka a.d. Banja Luka	344	1.917.889 €
Procredit banka d.d. Sarajevo	1	13.700 €

Ukupan broj naloga i njihova vrijednost po godinama:

Godina	Broj naloga	Vrijednost naloga
2010.	5.877	56.895.162 €
2011.	6.852	84.244.664 €
2012.	6.819	93.651.205 €
2013.	7.929	122.641.627 €
2014.	8.769	131.046.506 €
2015.	9.637	176.275.344 €
2016.	10.319	197.607.823 €

Jedinstveni registar transakcionih računa

Za Jedinstveni registar transakcionih računa broj pristupnih tačaka je bio 1.234 (pretprošle 2015. godine 1.265 pristupno mjesto). Te pristupne tačke koriste poslovne banke (27 banaka), mikrokreditne organizacije (9 MKO), te leasing organizacije i druge institucije (ukupno 70).

Broj pristupnih tačaka Jedinstvenom registru transakcijskih računa

1	Banke	1.093
2	MKF	23
3	Leasing	17
4	Osiguranje	2
5	Ostali	99
6	Ukupno	1.234

Podatke iz Jedinstvenog registra računa putem web pristupa je u 2016. godini preuzimalo 27 poslovnih banaka, 9 mikrokreditnih organizacije, 10 leasing kompanija i osiguranja te 60 ostalih institucija.

Preuzimaju podatke iz JRTRN

Banke	27
MKF	9
Leasing	9
Osiguranje	1
Ostali	60
Ukupno	106

U registru je 217.966 aktivnih i 71.229 blokiranih računa.

Organizacione jedinice CB BiH u protekloj godini izdale su ukupno 11.040 izvoda iz Jedinstvenog registra transakcionih računa i to: Glavna jedinica Sarajevo 8.018; Glavna jedinica Mostar 1.939; Glavna banka Republike Srpske Centralne banke BiH 1.083.

Broj izdatih potvrda u protekloj 2016. godini iz Jedinstvenog registra transakcionih računa	
Organizaciona jedinica CB BiH	Broj potvrda
Glavna banka Republike Srpske Centralne banke BiH	1.083
Glavna jedinica Mostar	1.939
Glavna jedinica Sarajevo	8.018
Ukupno	11.040

Centralni registar kredita

Podatke u Centralni registar kredita u 2016. godini dostavljalo je 29 poslovnih banaka, 23 mikrokreditne organizacije, te 17 leasing kompanija, osiguranja i posebnih institucija.

Dostavljaju podatke u CRK

Banke	29
MKF	23
Leasing	9
Osiguranje	1
Posebne institucije	7
Ukupno	69

Centralnom registru kredita za pravne subjekte i fizička lica se pristupalo 2.899.752 puta (tokom 2015. godine - 2.747.568 puta).

Ukupan broj pristupnih tačaka Registru je 1.284 (za razliku od 2015. godine kada ih je bilo 1.317). Poslovne banke koriste najviše pristupnih mjesta – 1.094, mikrokreditne organizacije – 102, leasing kuće, osiguranja i ostale organizacije - 88.

Broj pristupnih tačaka Centralnom registru kredita

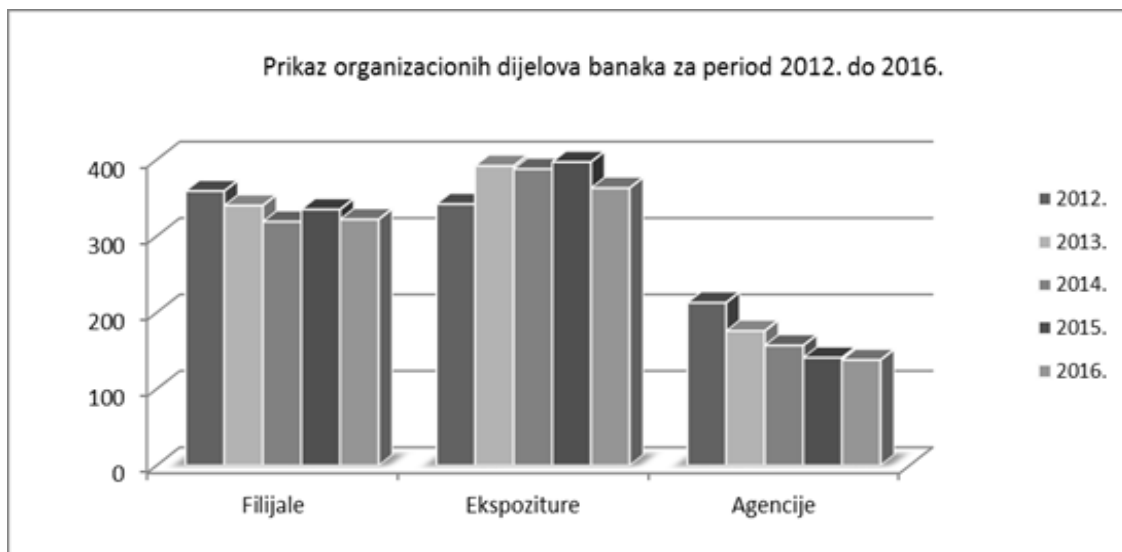
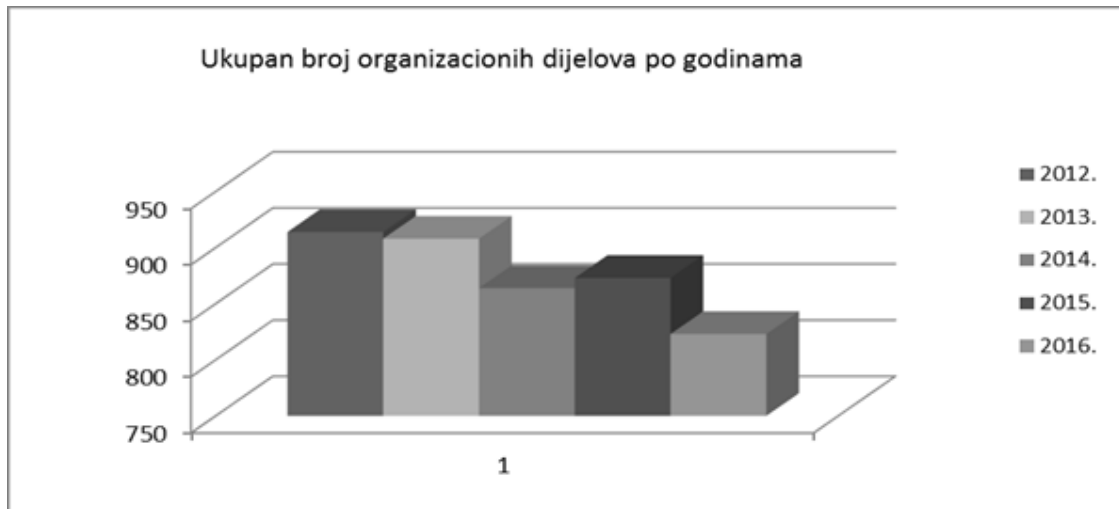
1	Banke	1.094
2	MKF	102
3	Leasing	27
4	Osiguranje	5
5	Ostali	56
6	Ukupno	1.284

Organizacione šeme banaka - po filijalama, ekspoziturama i agencijama

U 2016. godini je nastavljen trend smanjenja broja organizacionih jedinica banaka, koji je nakratko bio prekinut u 2015. godini.

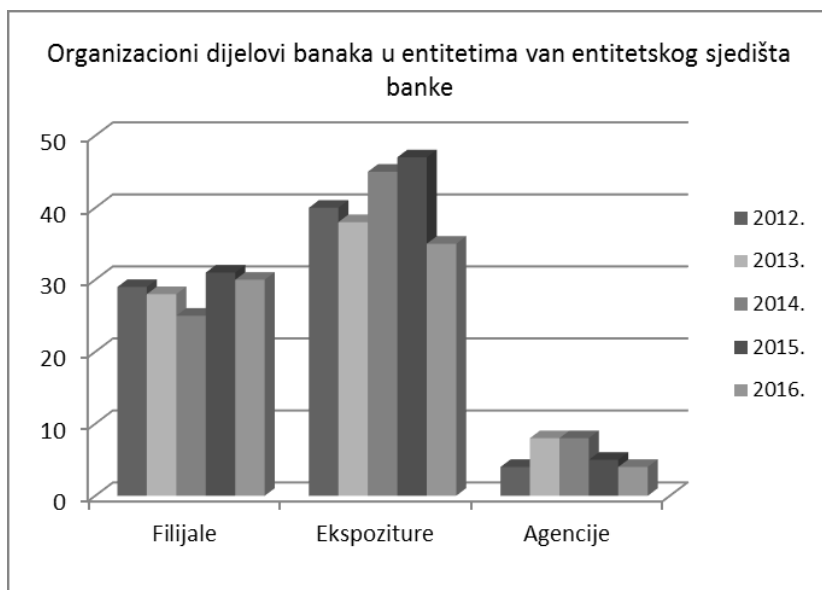
Ukupno su banke na kraju 2016. godine imale 322 filijale (manje u odnosu na 2015. godinu kad su imale 335) i 363 ekspoziture (prethodne godine 397). U protekloj godini operativno je bilo 138 agencija (ili nazivom kod nekih banaka - šaltera), dok je godinu ranije bilo 141!

Godina	Filijale				Ekspoziture				Agencije				TOTAL
	U entitetu sjedišta banke	U drugom entitetu	U distriktu Brčko	UKUPNO	U entitetu sjedišta banke	U drugom entitetu	U distriktu Brčko	UKUPNO	U entitetu sjedišta banke	U drugom entitetu	U distriktu Brčko	UKUPNO	
2012.	317	29	13	359	298	40	4	342	205	4	4	213	914
2013.	300	28	12	340	347	38	7	392	164	8	4	176	908
2014.	284	25	10	319	334	45	9	388	148	8	1	157	864
2015.	292	31	12	335	342	47	8	397	133	5	3	141	873
2016.	280	30	12	322	320	35	8	363	129	4	5	138	823

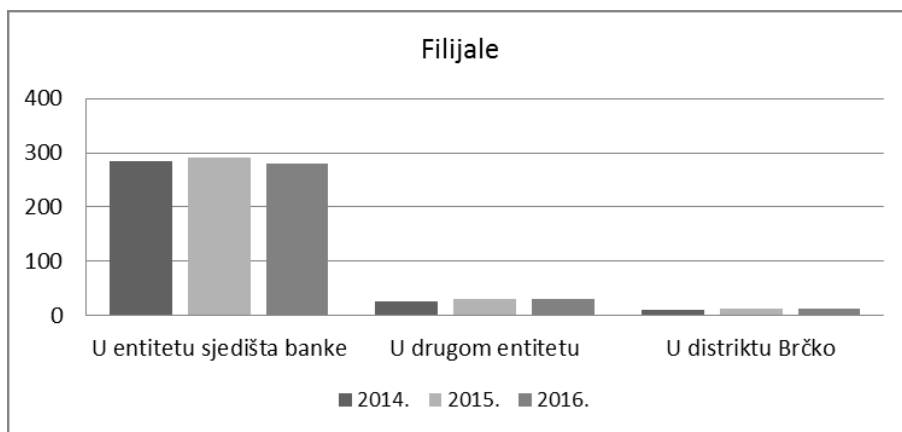
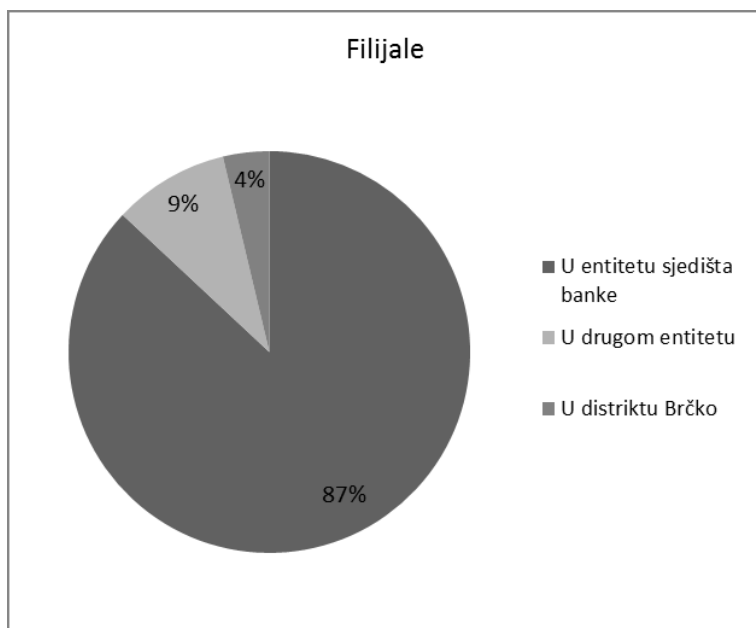

Opšti trend se odnosi i na broj organizacionih oblika u entitetima van entitetskog sjedišta banke. U prethodnoj godini bilo ih je ukupno 83, a prethodne – 69!

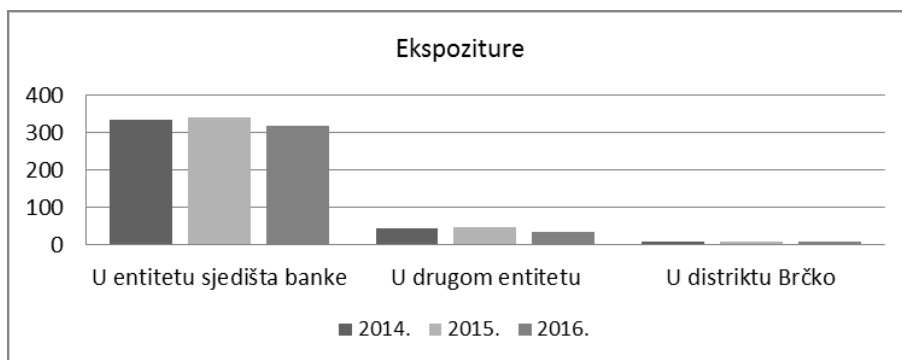
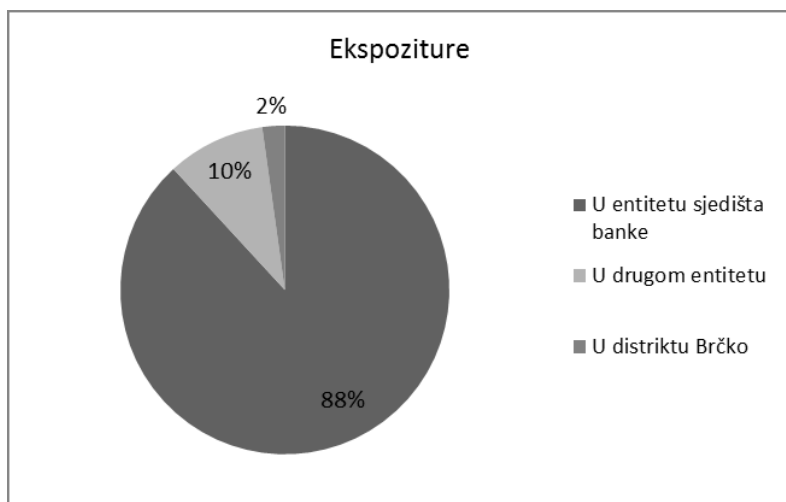
Organizacioni dijelovi banaka u entitetima van entitetskog sjedišta banke				
	Filijale	Ekspoziture	Agencije	Ukupno
2012.	29	40	4	73
2013.	28	38	8	74
2014.	25	45	8	78
2015.	31	47	5	83
2016.	30	35	4	69

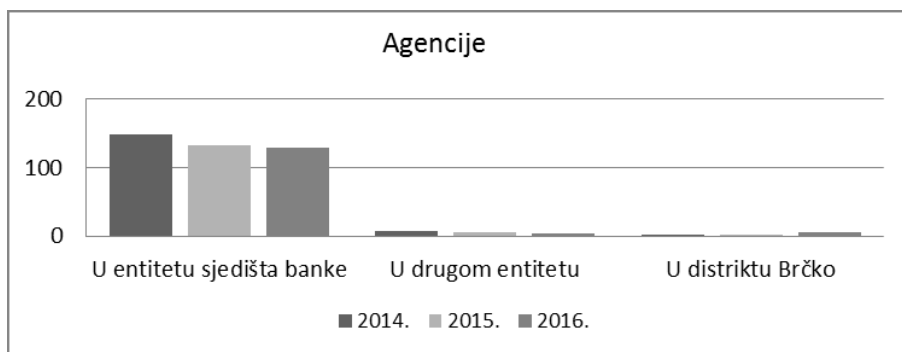
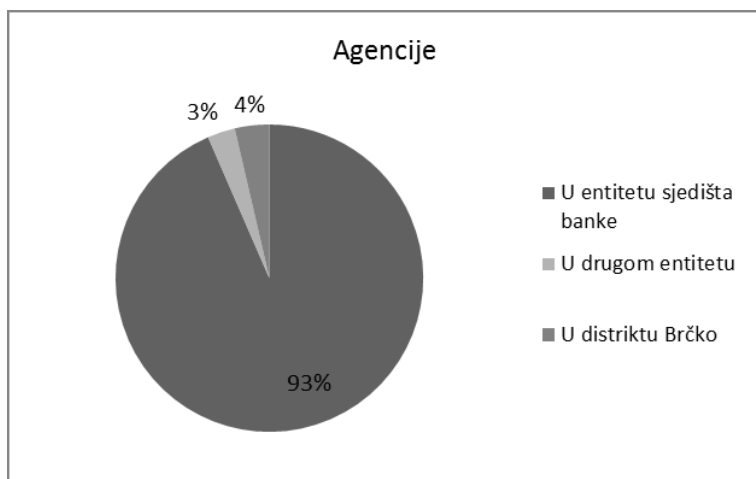
Filijale				
	sjedišta banke	U drugom entitetu	U distriktu Brčko	Filijale
2014.	284	25	10	319
2015.	292	31	12	335
2016.	280	30	12	322

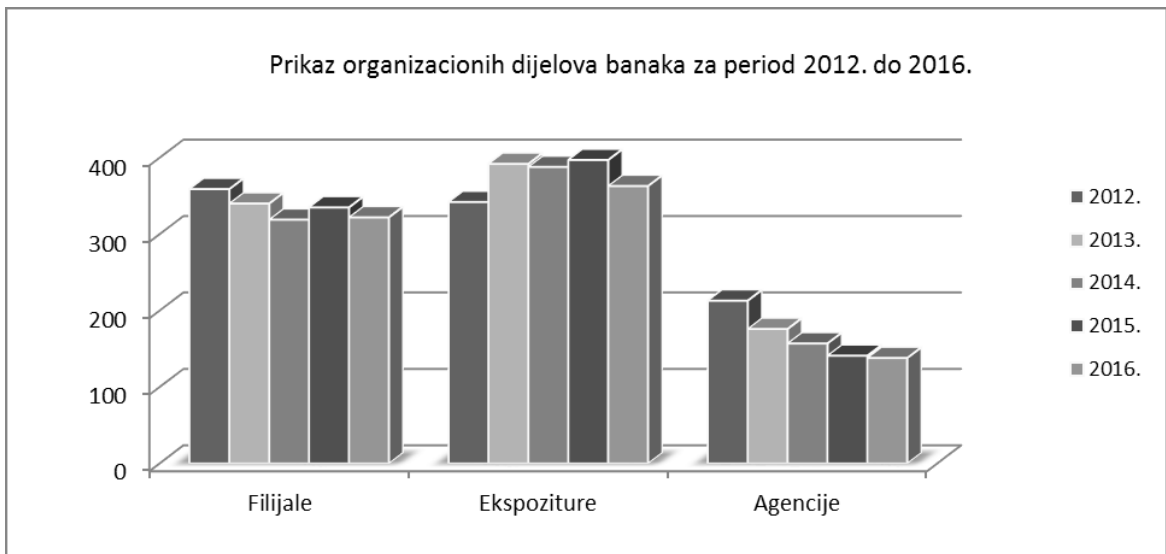
Ekspoziture				
	sjedišta banke	U drugom entitetu	U distriktu Brčko	Ekspoziture
2014.	334	45	9	388
2015.	342	47	8	397
2016.	320	35	8	363

Agencije				
	sjedišta banke	U drugom entitetu	U distriktu Brčko	Agencije
2014.	148	8	1	157
2015.	133	5	3	141
2016.	129	4	5	138

Filijale, ekspoziture, agencije...			
	Filijale	Ekspoziture	Agencije
2012.	359	342	213
2013.	340	392	176
2014.	319	388	157
2015.	335	397	141
2016.	322	363	138

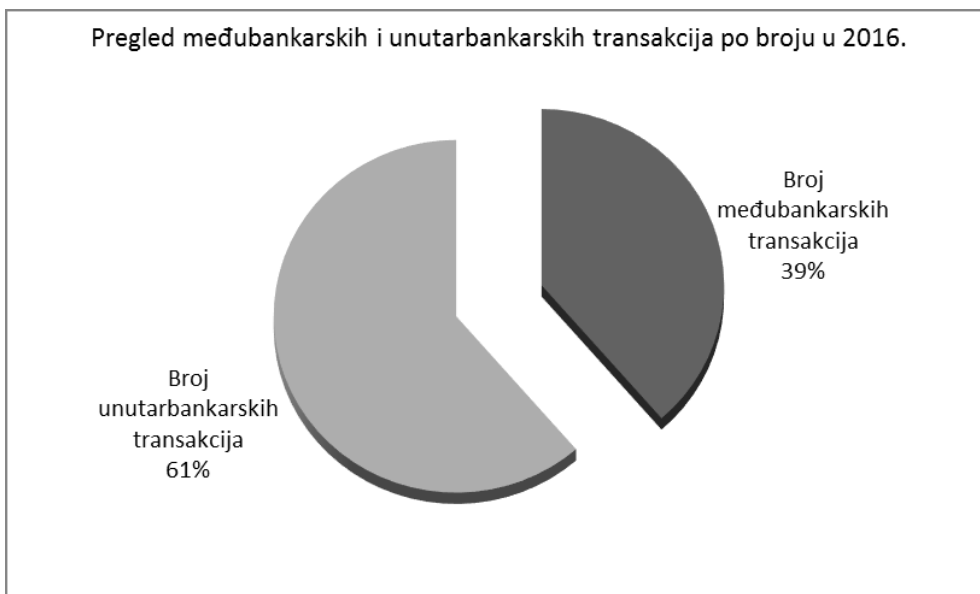

Međubankarske i unutarbankarske transakcije

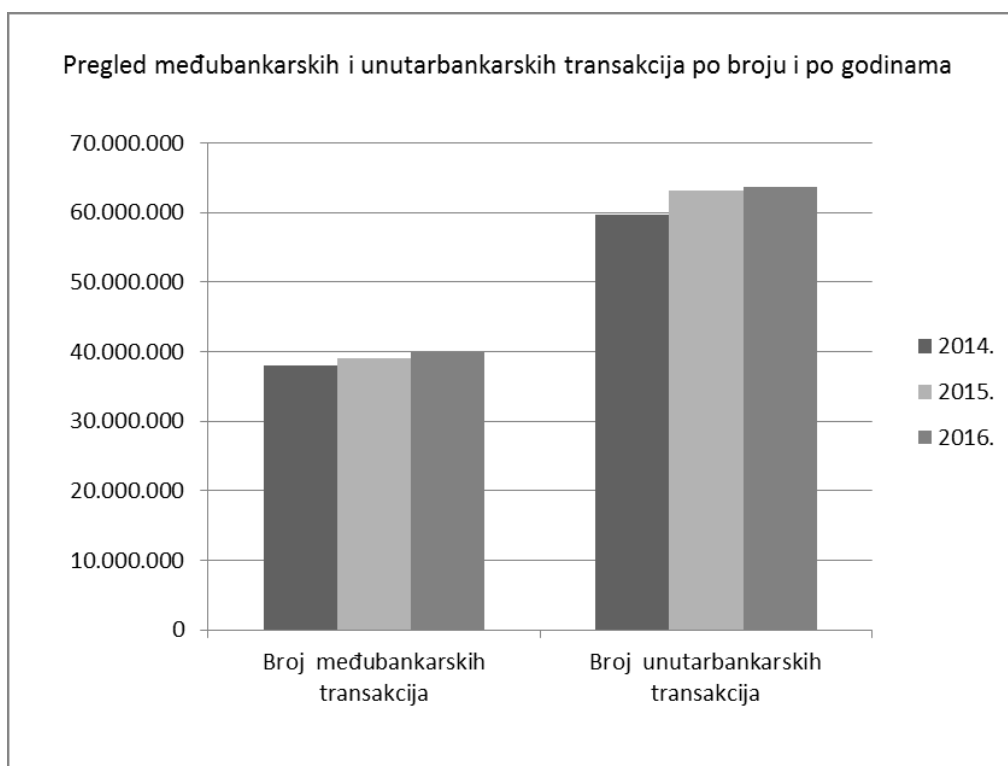
Tokom 2016. godine je realizovano 40.004.202 međubankarskih plaćanja (u 2015. godini 39.086.648) i 63.663.205 unutarbankarskih (u 2015. godini 63.167.655).

U procentima iskazano, u ukupnom broju transakcija 39 % je realizovano međubankarskih transakcija (kroz platne sisteme CB BiH: RTGS i Žiro kliring), nasuprot 61 % naloga plasiranih unutar banaka.

Broj međubankarskih transakcija	Broj unutarbankarskih transakcija	Ukupno
40.004.202	63.663.205	103.667.407
39%	61%	100%

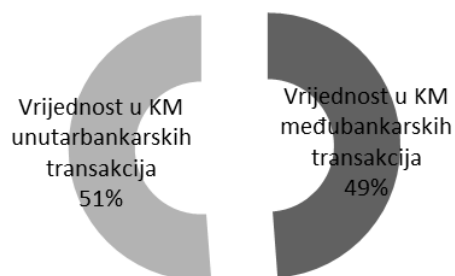
Godina	Pregled međubankarskih i unutarbankarskih transakcija po broju i po godinama		
	Broj međubankarskih transakcija	Broj unutarbankarskih transakcija	Ukupno
2014.	37.930.337	59.725.646	97.655.983
2015.	39.086.648	63.167.655	102.254.303
2016.	40.004.202	63.663.205	103.667.407

Posmatrajući po vrijednosti u 2016. godini je realizovano 88.379.953.010 KM kroz naloge među bankama (u 2015. godini 85.105.843.766KM) i 92.735.655.107 KM unutar banaka (u 2015. godini 99.693.850.375 KM). Omjer jednih naspram drugih – međubankarskih u odnosu na unutarbankarske je kao u tabeli:

Pregled međubankarskih i unutarbankarskih transakcija po vrijednosti u 2016.		
Vrijednost u KM međubankarskih transakcija	Vrijednost u KM unutarbankarskih transakcija	Ukupno
88.379.953.010	92.735.655.107	181.115.608.117
49%	51%	100%

Pregled međubankarskih i unutarbankarskih transakcija po vrijednosti u 2016.

Godina	Pregled međubankarskih i unutarbankarskih transakcija po vrijednosti i po godinama		
	Vrijednost u KM međubankarskih transakcija	Vrijednost u KM unutarbankarskih transakcija	Ukupno
2014.	87.858.114.404	87.840.254.051	175.698.368.455
2015.	85.105.843.766	99.693.850.375	184.799.694.141
2016.	88.379.953.010	92.735.655.107	181.115.608.117

Pregled međubankarskih i unutarbankarskih transakcija po vrijednosti i po godinama

